

Kohtuasi C-682/18

Eelotsusetaotluse kokkuvõte vastavalt Euroopa Kohtu kodukorra artikli 98 lõikele 1

Saabumise kuupäev:

6. november 2018

Eelotsusetaotluse esitanud kohus:

Bundesgerichtshof (Saksamaa Liitvabariigi kõrgeim üldkohus)

Eelotsusetaotluse kuupäev:

13. september 2018

Hageja, apellatsioonkaebuse esitaja ja kassatsioonkaebuse esitaja:

LF

Kostjad, vastustajad apellatsioonimenetluses ja vastustajad kassatsioonimenetluses:

1. Google LLC
2. YouTube Inc.
3. YouTube LLC
4. Google Germany GmbH

Põhikohtuasja ese

Autoriõiguse rikkumisel põhinev edasisest rikkumisest hoidumise ja kahju hüvitamise nõue

Eelotsusetaotluse ese ja õiguslik alus

Liidu õiguse tõlgendamine, ELTL artikkel 267

Eelotsuse küsimused

1. Kas isik, kes käitab internetivideoplatvormi, kus kasutajad teevad autoriõigusega kaitstava sisuga videoid üldsusele kättesaadavaks ilma õiguste omajate loata, tegeleb edastamisega direktiivi 2001/29/EÜ artikli 3 lõike 1 tähenduses, kui

- ta teenib platvormi abil reklaamitulu,
- üleslaadimine toimub automaatselt, ilma et käitaja seda eelnevalt jälgiks või kontrolliks,
- vastavalt kasutustingimustele saab käitaja videote ülespaneku ajaks rahvusvahelise, mitteeksklusiiivse ja tasuta litsentsi videote kasutamiseks,
- käitaja juhib kasutustingimustes ja üleslaadimisprotsessi ajal tähelepanu sellele, et autoriõigust rikkuva sisu lisamine on keelatud,
- käitaja pakub abivahendeid, mille abil on õiguste omajatel võimalik saavutada õigust rikkuvatele videotele juurdepääsu tõkestamine,
- käitaja töötleb platvormil otsingutulemusi järjestuse alusel koostatud loendite ning sisurubriikide kujul ja kuvab registreeritud kasutajatele nende poolt juba vaadatud videotest lähtuva soovituslike videote ülevaate,

juhul kui talle ei ole autoriõigust rikkuva konkreetse sisu kättesaadavus teada või kui ta pärast sellest teadasaamist asjaomase sisu viivitamata kustutab või viivitamata tõkestab sellele juurdepääsu?

2. Juhul kui esimesele küsimusele vastatakse eitavalt:

Kas internetivideoplatvormi käitaja tegevus kuulub esimeses küsimuses kirjeldatud asjaoludel direktiivi 2000/31/EÜ artikli 14 lõike 1 kohaldamisalasse?

3. Juhul kui teisele küsimusele vastatakse jaatavalt:

Kas tegelik teadmine ebaseaduslikust tegevusest või teabest ning teabe omamine faktide või asjaolude kohta, millest ilmneb ebaseaduslik tegevus või teave, peab direktiivi 2000/31/EÜ artikli 14 lõike 1 kohaselt olema seotud konkreetse ebaseadusliku tegevuse või teabega?

4. Juhul kui teisele küsimusele vastatakse jaatavalt:

Kas direktiivi 2001/29/EÜ artikli 8 lõikega 3 on kooskõlas, et õiguste omaja saab teenusepakkuja suhtes, kelle teenust, mis seisneb kasutaja pakutava teabe talletamises, on kasutaja kasutanud autoriõiguse või sellega kaasnevate

õiguste rikkumiseks, taotleda kohtu ettekirjutust edasisest rikkumisest hoidumise kohta alles siis, kui pärast ilmsele õigusrikkumisele viitamist on selline õigusrikkumine uuesti toime pandud?

5. Juhul kui esimesele ja teisele küsimusele vastatakse eitavalt:

Kas internetivideoplatformi käitajat tuleb esimeses küsimuses kirjeldatud asjaoludel pidada rikkujaks direktiivi 2004/48/EÜ artikli 11 esimese lause ja artikli 13 tähenduses?

6. Juhul kui viiendale küsimusele vastatakse jaatavalt:

Kas sellise rikkuja kohustus maksta vastavalt direktiivi 2004/48/EÜ artikli 13 lõikele 1 kahjuhüvitist võib sõltuda sellest, et rikkuja on nii enda toime pandud rikkumise kui ka kolmanda isiku toime pandud rikkumise puhul tegutsenud tahtlikult ja et ta teadis või oleks pidanud mõistlikult teadma, et kasutajad kasutavad platformi konkreetsete rikkumiste toimepanekuks?

Viidatud liidu õigusnormid

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. mai 2001. aasta direktiiv 2001/29/EÜ autoriõiguse ja sellega kaasnevate õiguste teatavate aspektide ühtlustamise kohta infoühiskonnas (EÜT 2001, L 167, lk 10; ELT eriväljaanne 17/01, lk 230), (edaspidi „direktiiv 2001/29/EÜ“), eelkõige artiklid 3, 8

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2000. aasta direktiiv 2000/31/EÜ infoühiskonna teenuste teatavate õiguslike aspektide, eriti elektroonilise kaubanduse kohta siseturul („direktiiv elektroonilise kaubanduse kohta“) (EÜT 2000, L 178, lk 1; ELT eriväljaanne 13/25, lk 399), (edaspidi „direktiiv 2000/31/EÜ“), eelkõige artiklid 14, 15

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta direktiiv 2004/48/EÜ intellektuaalomandi õiguste jõustamise kohta (ELT 2004, L 157, lk 45; ELT eriväljaanne 17/02, lk 32) (edaspidi „direktiiv 2004/48/EÜ“), eelkõige artiklid 11, 13

Viidatud liikmesriigi õigusnormid

Autoriõiguse ja sellega kaasnevate õiguste seadus (Gesetz über Urheberrecht und verwandte Schutzrechte; Urheberrechtsgesetz, edaspidi „UrhG“), eelkõige §-d 97, 99, 101, 102a

Elektroonilise side seadus (Telemediengesetz, edaspidi „TMG“), eelkõige § 10

Asjaolude ja menetluse lühikokkuvõte

- 1 Hageja on muusikaprodutsent ja oli muusikakirjastuse „Petersongs Musikverlag KG“ kaasomanik. Väidetavalt on ta „Nemo Studios“ omanik.
- 2 Kostja 3 käitab internetiplatvormi YouTube, kus kasutajad saavad enda videofaile tasuta üles laadida ja teistele internetikasutajatele kättesaadavaks teha. Kostjaks 1 olev Google LLC on kostja 3 ainuosanik ja seaduslik esindaja.
- 3 „Nemo Studio LF“ sõlmis 20. mail 1996 artistiga ME rahvusvaheliselt kehtiva eksklusiivlepingu tema esituste audio- ja videosalvestiste kasutamiseks.
- 4 2008. aasta novembris ilmus album „A Winter Symphony“ artisti interpreteeritud muusikateostega. 4. novembril 2008 alustas ME oma turneed „Symphony Tour“, millel ta esitas albumile salvestatud teoseid.
- 5 Kostja 3 käitatavale internetiplatvormile laaditi 6. ja 7. novembril 2008 üles muusikapalad albumilt „A Winter Symphony“ ja turnee „Symphony Tour“ üksikute lõikude salvestised koos fotode ja videotega, mille olid teinud eraõiguslikud isikud. Seepeale esitas hageja äriühingule Google rikkumisest hoidumise nõude. Kostja 3 tuvastas hageja edastatud kuvatõmmiste alusel omal käel videote internetiaadressid (URLid) ja tõkestas videotele juurdepääsu.
- 6 19. novembril 2008 olid kostja 3 internetiplatvormil taas üleval artisti esituste salvestised koos fotode ja videotega.
- 7 Hageja esitab kostjate 1 ja 3 suhtes rikkumisest hoidumise ja teabe andmise nõude ning palub kohtul tuvastada nende kohustus hüvitada kahju. Nõuete esitamisel tugineb ta oma õigustele albumi „A Winter Symphony“ tootnud fonogrammitootjana ning enda isikust ja artistist tulenevatele õigustele.
- 8 Pärast hagi osalist rahuldamist esimese ja teise astme kohtus esitas hageja kassatsioonkaebuse, milles ta jääb oma nõuete juurde.

Eelotsusetaotluse põhjenduse lühikokkuvõte

- 9 Apellatsioonikohus eeldas, et teatavate muusikateoste osas saab hageja esitada kostjate 1 ja 3 suhtes UrhG §-de 97 ja 99 alusel rikkumisest hoidumise nõude ja UrhG § 101 alusel teabe andmise nõude. Peab paika, et kostjale 3 kui sisumajutusteenuse osutajale laieneb vastutuse välistamine vastavalt direktiivi 2000/31 artikli 14 lõikele 1 ja TMG §-le 10. Kostja 3 ei etendanud sisu lisamisel platvormile aktiivset rolli ja ta ei teinud võõrast sisu ka enda omaks. Tema vastutuseks osavõtjana puudub selleks vajalik tahtlus, kuna konkreetsed õigusrikkumised ei olnud talle teada. Seoses sellega, et rikutud on hageja õigust seitsmele konkreetselt nimetatud muusikapalale stuudioalbumil, saab aga kostjale 3 esitada rikkumisest hoidumise nõude kui kaudsele kaasaitajale (*Störer*). Kostja 3 rikkus oma tegevuskohustust seeläbi, et tema tähelepanu juhiti

konkreetssele rikkumisele, kuid ta ei kustutanud asjaomast sisu viivitamata ega tõkestanud sellele ligipääsu.

- 10 Apellatsioonikohus eeldas lisaks, et kuna kostja 3 vastutab üksnes kaudse kaasaaitajana (*Störer*), siis ei ole ta kohustatud maksma kahjuhüvitist, mistõttu on nõue esitada teavet rikkumiste mahu ja sellega saavutatud käibe kohta põhjendamatu. Kostjad 1 ja 3 peavad aga teatavaks tegema nende kasutajate nimed, aadressid ja – juhul kui postiaadressid ei ole teada – e-posti aadressid, kes laadisid muusikapalad platvormile üles pseudonüümi all, kuid ei pea teatama nende kasutajate IP-aadresse ja pangaandmeid.
- 11 Hageja kassatsioonkaebuse rahuldamine sõltub sellest, kas kostja tegevust saab kohtuasjas tuvastatud asjaolude põhjal pidada edastamiseks direktiivi 2001/29/EÜ artikli 3 lõike 1 tähenduses (selle kohta **esimene eelotsuse küsimus**). Kui vastus sellele küsimusele on eitav, tekib küsimus, kas kostja tegevus kuulub direktiivi 2000/31/EÜ artikli 14 lõike 1 kohaldamisalasse (selle kohta **teine eelotsuse küsimus**). Kui vastus sellele küsimusele on jaatav, tekib küsimus, kas tegelik teadmine ebaseaduslikust tegevusest või teabest ning teabe omamine faktide või asjaolude kohta, millest ilmneb ebaseaduslik tegevus või teave, peab direktiivi 2000/31/EÜ artikli 14 lõike 1 kohaselt olema seotud konkreetse ebaseadusliku tegevuse või teabega (selle kohta **kolmas eelotsuse küsimus**). Peale selle tekib küsimus, kas direktiivi 2001/29/EÜ artikli 8 lõikega 3 on kooskõlas, et õiguste omaja saab teenusepakkuja suhtes, kelle teenust, mis seisneb kasutaja pakutava teabe talletamises, on kasutaja kasutanud autoriõiguse või sellega kaasnevate õiguste rikkumiseks, taotlema kohtu ettekirjutust edasisest rikkumisest hoidumise kohta alles siis, kui pärast ilmsele õigusrikkumisele viitamist on selline õigusrikkumine uuesti toime pandud (selle kohta **neljas eelotsuse küsimus**).
- 12 Kui kostja 3 tegevus ei ole edastamine direktiivi 2001/29/EÜ artikli 3 lõike 1 tähenduses ega kuulu direktiivi 2000/31/EÜ artikli 14 lõike 1 kohaldamisalasse, tekib küsimus, kas kostjat 3 tuleb siiski pidada rikkujaks direktiivi 2004/48/EÜ artikli 11 esimese lause ja artikli 13 tähenduses (selle kohta **viies eelotsuse küsimus**). Kui sellele küsimusele tuleb vastata jaatavalt, tekib küsimus, kas sellise rikkuja kohustus maksta vastavalt direktiivi 2004/48/EÜ artikli 13 lõikele 1 kahjuhüvitist võib sõltuda sellest, et rikkuja on nii enda toime pandud rikkumise kui ka kolmanda isiku toime pandud rikkumise puhul tegutsenud tahtlikult ja et ta teadis või oleks pidanud mõistlikult teadma et kasutajad kasutavad platvormi konkreetsete rikkumiste toimepanekuks (selle kohta **kuues eelotsuse küsimus**).

Esimene eelotsuse küsimus

- 13 Kuna hageja väidetud õigus, nimelt üldsusele kättesaadavaks tegemise kaudu üldsusele edastamise õigus kujutab endast direktiivi 2001/29/EÜ artikli 3 lõike 1 ning lõike 2 punktide a ja b alusel ühtlustatud õigust, tuleb Saksa autoriõiguse seaduse asjaomaseid sätteid tõlgendada direktiiviga kooskõlas.

- 14 Mõiste „üldsusele edastamine“ direktiivi 2001/29/EÜ artikli 3 lõike 1 tähenduses eeldab juhtumipõhist hindamist, mille raames tuleb arvesse võtta paljusid täiendavaid kriteeriume. Nende kriteeriumide hulgas on Euroopa Kohus rõhutanud kasutaja keskset rolli ja tema tegevuse tahtlikkust (vt viimati 14. juuni 2017. aasta kohtuotsus Stichting Brein, C-610/15, EU:C:2017:456, punktid 23–26).
- 15 Kas kostja 3 tegevus on kohtuasjas tuvastatud asjaoludel edastamine direktiivi 2001/29/EÜ artikli 3 lõike 1 tähenduses, on küsitav. Eelotsusetaotluse esitanud kohtu hinnangul saab seda äärmisel juhul eeldada albumi „A Winter Symphony“ seitsme muusikapala puhul, mille ebaseaduslikust kättesaadavaks tegemisest kostja 3 apellatsioonikohtu hinnangul teadis ja mida kostja 3 ei kustutanud või millele ta ei tõkestanud ligipääsu või ei teinud seda õigeaegselt.
- 16 Kasutaja keskse rolli ja tema tegevuse tahtlikkuse kriteeriumi silmas pidades eeldab edastamise toiming, et kasutaja tegutseb oma tegevuse tagajärgedest täielikult teadlikuna, seega etteavatsetult ja sihipäraselt, et anda kolmandatele isikutele ligipääs kaitstavale teosele või kaitstavale sooritusele. Seejuures on piisav, kui kolmandatel isikutel on võimalus kaitstavale teosele ligi pääseda, ilma et oleks määrav, kas nad seda võimalust kasutavad (vt 14. juuni 2017. aasta kohtuotsus Stichting Brein, C-610/15, EU:C:2017:456, punkt 31).
- 17 Euroopa Kohtu kehtestatud kriteeriumide kohaldamine ei toeta eeldust, et kostjal 3 on keskne roll, kui ta ei olnud teadlik autoriõigust rikkuva sisu lisamisest. Keskse rolli eeldamist ei takista küll see, et kostja 3 ei lisa sisu ise, vaid videoplatformi kättesaadavaks tegemisega võimaldab ta kolmandatel isikutel teha portaali kasutajatele kättesaadavaks sisu, mille hulgas võib leiduda ka autoriõigust rikkuvat sisu (vt 14. juuni 2017. aasta kohtuotsus Stichting Brein, C-610/15, EU:C:2017:456, punkt 36). Kostja 3 tegutseb ka tulu saamise huvides, kuna portaali käitamisest teenib ta reklaamitulu. Keskne roll eeldab lisaks seda, et kostjale on täielikult teada tema tegevuse tagajärjed, sealhulgas õiguste omaja loa puudumine (vt 26. aprilli 2017. aasta kohtuotsus Stichting Brein, C-527/15, EU:C:2017:300, punkt 41). Tulenevalt asjaolust, et videote lisamine toimub automaatselt, ei ole kostjale 3 autoriõigust rikkuva sisu kättesaadavus teada, kuni õiguste omaja ei ole sellele viidanud. Oma kasutustingimustes ja üleslaadimisprotsessi ajal juhib kostja 3 kasutajate tähelepanu sellele, et õigust rikkuva sisu lisamine ei ole lubatud. Peale selle pakub ta abivahendeid, mille abil saavad õiguste omajad õigust rikkuva sisu kättesaadavaks tegemist takistada. Eelotsusetaotluse esitanud kohtu hinnangul tuleb keskse rolli eeldamine äärmisel juhul kõne alla siis, kui kostja 3 pärast õigust rikkuva sisu kättesaadavusest teadasaamist seda sisu viivitamata ei kustuta või ei tõkesta viivitamata sellele juurdepääsu.

Teine eelotsuse küsimus

- 18 Sellise internetiplatformi pakkumine, millel saavad kolmandad isikud salvestada teavet, kuulub veebimajutusteenusena põhimõtteliselt küll direktiivi 2000/31/EÜ

artikli 14 lõike 1 kohaldamisalasse (vt 16. veebruari 2012. aasta kohtuotsus SABAM, C-360/10, EU:C:2012:85, punkt 27). Vastutuse välistamine direktiivi 2000/31 artikli 14 lõike 1 alusel ei ole aga veebimajutusteenuse osutajale kohaldatav, kui selle asemel, et piirduda veebimajutusteenuse neutraalse osutamisega, see tähendab klientide sisestatud andmete puhttehnilise ja automaatse töötlemisega, tegutseb teenuseosutaja aktiivselt, mille tulemusel on tal teave nende andmete kohta või ta võib saavutada nende andmete üle kontrolli (vt selle kohta 12. juuli 2011. aasta kohtuotsus L'Oréal, C-324/09, EU:C:2011:474, punktid 112–116).

- 19 Apellatsioonikohtu hinnangul ei sidunud kostja 3 käesolevas asjas autoriõigust rikkuvaid videoid reklaamiga. Tekib aga liidu õiguse alusel selgitamist vajav küsimus, kas kostjad on kohtuasjas tuvastatud asjaoludel (selle kohta esimene eelotsuse küsimus) tegutsenud aktiivselt, mistõttu on direktiivi 2000/31/EÜ artikli 14 lõike 1 kohaldamine välistatud.

Kolmas eelotsuse küsimus

- 20 Eelotsusetaotluse esitanud kohtu hinnangul tuleb sellele küsimusele vastata jaatavalt. Ei ole piisav, kui teenuseosutajale on üldiselt teada või on teenuseosutaja teadlik sellest, et tema teenust kasutatakse ebaseadusliku tegevuse jaoks. Sellise järelduse tegemiseks annab alust juba sätte sõnastus ja määrava artikli kasutamine ebaseadusliku tegevuse või teabe tähistamiseks. Lisaks nähtub see sellest, et teenuseosutaja saab oma kohustust sellisest asjaoludest teadlikuks saades teave kiiresti kõrvaldada või tõkestada sellele juurdepääs (direktiivi 2000/31 artikli 14 lõike 1 punkt b) täita vaid konkreetse teabe puhul. Seepärast peab viide õigusrikkumisele olema sedavõrd konkreetne, et adressaat saab õigusrikkumise tuvastada lihtsalt ning ilma põhjaliku õigusliku ja faktilise kontrollita. Autoriõigusega kaitstavale õiguspositsioonile tuginemine eeldab seega kaitstava teose või kaitstava soorituse identifitseerimist ja väidetava rikkumise kirjeldamist ning piisavalt selgeid pidepunkte asjassepuutuvate isikute autoriõiguse olemasolu kohta.

Neljas eelotsuse küsimus

- 21 Direktiivi 2001/29/EÜ artikli 8 lõike 3 kohaselt tagavad liikmesriigid, et õiguste omajatel on võimalik taotleda kohtu ettekirjutust edasisest rikkumisest hoidumise kohta vahendajate suhtes, kelle teenuseid kolmandad isikud kasutavad autoriõiguse või sellega kaasneva õiguse rikkumiseks.
- 22 Isikut, kes – olemata toimepanija või osavõtja – aitab mis tahes viisil tahtlikult kaasa kaitstava õigushüve rikkumisele, saab Bundesgerichtshofi (Saksamaa Liitvabariigi kõrgeim üldkohus) praktika kohaselt vastutusele võtta kaudse kaasaaitajana (*Störer*). See vastutus eeldab tegevuskohustuste rikkumist, mille maht määratakse selle põhjal, mis on konkreetset juhul mõistlik. Bundesgerichtshofi (Saksamaa Liitvabariigi kõrgeim üldkohus) praktikast nähtub, et kui kaudne kaasaaitaja (*Störer*) on teenuseosutaja, kelle teenus seisneb kasutaja

pakutava teabe talletamises, saab kohus kohustada teda rikkumisest hoiduma põhimõtteliselt alles siis, kui pärast viitamist ilmsele õigusrikkumisele on selline rikkumine taas toime pandud.

- 23 Eelotsusetaotluse esitanud kohtu hinnangul tuleb neljandale eelotsuse küsimusele vastata jaatavalt. Teenuseosutajale, kelle teenus seisneb kasutaja pakutava teabe talletamises, ei või direktiivi 2000/31/EÜ artikli 15 lõike 1 kohaselt kehtestada üldist kohustust jälgida teavet, mida nad talletavad, ega üldist kohustust otsida ebaseaduslikku tegevust näitavaid fakte ja asjaolusid. Peale selle näeb direktiivi 2000/31/EÜ artikli 14 lõige 1 ette, et selline teenuseosutaja ei vastuta teenuse saaja taotluse põhjal talletatava teabe eest, kui a) tal ei ole tegelikku teavet ebaseadusliku tegevuse või teabe kohta ja kahjutasunõuete osas ei tea ta fakte või asjaolusid, millest ilmneb ebaseaduslik tegevus või teave, või b) sellisest asjaoludest teadlikuks saades kõrvaldab teenuseosutaja kiiresti teabe või tõkestab juurdepääsu sellele. Seega ei saa internetiplatvormi käitajalt, kellel ei ole tegelikku teavet ebaseadusliku tegevuse või teabe kohta, nõuda seoses teabe talletamisega kolmandate isikute poolt ka rikkumisest hoidumist.

Viies eelotsuse küsimus

- 24 Direktiiv 2004/48/EÜ, mis artikli 2 lõike 1 kohaselt on kohaldatav mis tahes intellektuaalomandi õiguste rikkumise kohta, nagu on sätestatud liidu õigusaktides ja/või vastava liikmesriigi riigisisestes õigusaktides, ilma et see piiraks direktiivi 2001/29/EÜ artiklite 2–6 ja artikli 8 kohaldamist (direktiivi 2004/48/EÜ artikli 2 lõige 2) ja direktiivi 2000/31/EÜ artiklite 12–15 kohaldamist (direktiivi 2004/48/EÜ artikli 2 lõige 3). Direktiiv teeb vahet rikkuja ja vaheisikute vahel, kelle teenuseid kasutab kolmas isik intellektuaalomandi õiguste rikkumise toimepanekul (vt direktiivi artiklid 11 ja 13). Selliseid vaheisikuid nimetatakse juhul, kui kolmas isik kasutab nende teenuseid autoriõiguse või sellega kaasnevate õiguste rikkumiseks, direktiivi 2001/29/EÜ artikli 8 lõikes 3 vahendajateks, ja juhul, kui nende teenused seisnevad kasutaja pakutava teabe talletamises, direktiivi 2000/31 artikli 14 lõikes 3 teenuseosutajateks.
- 25 Kui kostja 3 tegevus kujutab endast edastamist direktiivi 2001/29/EÜ artikli 3 lõike 1 tähenduses, siis tuleb kostjat 3 pidada rikkujaks direktiivi 2004/48/EÜ tähenduses, kellelt saab nõuda rikkumisest hoidumist (direktiivi 2004/48/EÜ artikli 11 esimene lause; UrhG § 97 lõige 1), kahju hüvitamist (direktiivi 2004/48/EÜ artikli 13 lõige 1; UrhG § 97 lõige 2) ja tulu väljaandmist (direktiivi 2004/48/EÜ artikli 13 lõige 2; UrhG § 102a). Kui kostja 3 tegevus kuulub direktiivi 2000/31/EÜ artikli 14 lõike 1 kohaldamisalasse, siis on kostja vahendaja direktiivi 2004/48/EÜ tähenduses, kelle vastutus on välistatud, kui viidatud sätte punktides a ja b nimetatud tingimused on täidetud, ja kes vastasel korral vastutab rikkujana.
- 26 Küsitav on, kas kostjat 3 tuleb ka siis pidada rikkujaks direktiivi 2004/48/EÜ tähenduses, kellelt saab nõuda mitte ainult rikkumisest hoidumist, vaid ka kahju hüvitamist ja tulu väljaandmist, kui tema tegevus ei ole edastamine

direktiivi 2001/29/EÜ artikli 3 lõike 1 tähenduses ega kuulu direktiivi 2000/31/EÜ artikli 14 kohaldamisalasse. Eelotsusetaotluse esitanud kohtu hinnangul tuleb sellele küsimusele vastata jaatavalt, kuna isik, kes osaleb rikkumises, peab direktiivi 2004/48/EÜ kohaselt olema kas vahendaja või rikkuja ja järelikult saab olla vaid rikkuja, kui tema osalemine ei piirdu teenuste osutamisega, mida kasutab intellektuaalomandi õiguste rikkumiseks kolmas isik. Sellest tulenevalt ei ole rikkujaks mitte üksnes kasutaja, kellel on üldsusele edastamisel keskne roll ja kes tegutseb oma tegevuse tagajärgedest täielikult teadlikuna, seega ettekuulutatult ja sihipäraselt, et anda kolmandatele isikutele ligipääs kaitstavale teosele või kaitstavale sooritusele; eelotsusetaotluse esitanud kohtu hinnangul on rikkujaks pigem ka teenuseosutaja, kes ei piirdu ajal, mil tema platvormi kasutajad tegelevad üldsusele edastamisega, neutraalse rolliga, vaid etendab aktiivset rolli.

Kuues eelotsuse küsimus

- 27 Direktiivi 2004/48/EÜ artikli 13 lõike 1 esimese lause kohaselt tagavad liikmesriigid, et pädevad kohtuasutused määravad kannatanud osapoolle avalduse alusel rikkuja, kes teadlikult rikkus või pidi mõistlikult olema rikkumisest teadlik, maksma õiguste omajale rikkumise tagajärjel tekitatud kahju ulatuses proportsionaalset kahjuhüvitist.
- 28 UrhG § 97 lõike 2 esimese lause kohaselt on see, kes õigusvastaselt rikub autoriõigust või mõnda muud autoriõiguse seadusega kaitstavat õigust, kohustatud maksma isikule, kelle õigusi on rikutud, rikkumisest tekkinud kahju ulatuses kahjuhüvitist, kui ta paneb teo toime tahtlikult või hooletusest. Küsimust, kas isik vastutab sellise deliktilise rikkumise nagu kaitseõiguse rikkumine eest tsiviilõiguslikult toimepanija või osavõtjana, tuleb Bundesgerichtshofi (Saksamaa Liitvabariigi kõrgeim üldkohus) praktika kohaselt põhimõtteliselt hinnata karistusõiguses välja töötatud õiguspõhimõtete alusel. Kostjat 3, keda tuleb pidada rikkujaks direktiivi 2004/48/EÜ artikli 11 esimese lause ja artikli 13 tähenduses, kuna ta etendas ajal, mil tema platvormi kasutajad rikkusid hageja õigusi, aktiivset rolli, saab viidatud põhimõtete alusel vastutusele võtta kaasaaitajana. Kaasaaitaja on isik, kes tahtlikult osutab teise isiku tahtlikule õigusvastasele teole kaasabi.
- 29 Siis tekib küsimus, kas sellise rikkuja kohustus maksta vastavalt direktiivi 2004/48/EÜ artikli 13 lõike 1 esimesele lausele kahjuhüvitist võib sõltuda sellest, et rikkuja on nii enda toime pandud rikkumise kui ka kolmanda isiku toime pandud rikkumise puhul tegutsenud tahtlikult.
- 30 On võimalik, et ka sellistel juhtudel peab direktiivi 2004/48/EÜ artikli 13 lõike 1 esimese lause kohase kahjuhüvitise nõude esitamiseks olema piisav, et rikkuja oleks pidanud mõistlikult teadma, et ta pani toime rikkumise. Sellisel juhul tuleks kaasaaitaja kohustus kahju hüvitada kõne alla juba hooletuse olemasolu korral. Aktiivset rolli etendava teenuseosutaja vastutus oleks seega rangem kui teenuseosutajal, kes etendab neutraalset rolli ja kuulub seega direktiivi 2000/31/EÜ artikli 14 kohaldamisalasse; tema vastutus eeldab vastavalt

direktiivi 2000/31 artikli 14 lõike 1 punktile a tegelikku teavet ebaseadusliku tegevuse või teabe kohta.

- 31 Peale selle tekib küsimus, millised nõuded tuleb esitada rikkuja tahtlusele või – kui see on piisav – hooletusele seoses kolmanda isiku rikkumisega. Bundesgerichtshofi (Saksamaa Liitvabariigi kõrgeim üldkohus) praktika kohaselt peab osavõtjal olema kolmanda isiku põhiteo suhtes vähemasti mööndustega tahtlus, mis peab hõlmama teadmist õigusvastasusest. Seejuures peavad tahtlus ja õigusvastasusest teadmine olema seotud konkreetse põhiteoga. Selleks et eeldada internetiplatvormi käitaja kui osavõtja kohustust hüvitada kahju, ei ole seetõttu piisav, et käitaja teadis, et kasutajad kasutavad platvormi intellektuaalomandi õiguste rikkumiseks, kui see teadmine ei ole seotud konkreetsete rikkumistega.
- 32 Euroopa Kohus luges 26. aprilli 2017. aasta otsuses Stichting Brein (C-527/15, EU:C:2017:300, punkt 50) ja 14. juuni 2017. aasta otsuses Stichting Brein (C-610/15, EU:C:2017:456, punkt 45) piisavaks, et asjaomased kostjad panid teadlikult toime ohtliku teo ja õigusvastase kasutusega üldiselt arvestasid. Kui kahjuhüvitise nõude esitamiseks teenuseosutaja suhtes, kes etendab aktiivset rolli, oleks piisav, et teenuseosutaja vaid üldiselt teadis või oleks pidanud mõistlikult teadma, et platvormil pannakse toime rikkumisi, oleks tema vastutus ka selles osas rangem kui teenuseosutajal, kes etendab neutraalset rolli ja kuulub seega direktiivi 2000/31/EÜ artikli 14 kohaldamisalasse.